

ОЦІНКА ВАРТОСТІ БРЕНДІВ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

THE ESTIMATION OF BRANDS FOOD INDUSTRY OF UKRAINE

В статті висвітлено результати досліджень щодо оцінки брендів вітчизняними агенціями, проаналізовано позиції брендів підприємств харчової промисловості у «Рейтингу корпоративних брендів»

Ключові слова: бренд, оцінка брендів, методи оцінки, рейтинг

The article considered results of research about estimation of brands native agency, analysed position of company brands by food industry in «Rating of corporative brands»

Key words: brand, estimation brands, methods of the estimation, rating

Вступ. Зростання ролі брендів у комунікації виробник-споживач, посилення бренду як інструменту підвищення конкурентоспроможності підприємства актуалізують питання оцінки брендів.

Постановка завдання. Слід констатувати прогалину ґрунтовної професійної оцінки вартості брендів в Україні, однак, доречно відзначити досвід проведення щорічних конкурсів «Бренд року», «Вибір року», «Краща торгова марка року». Також слід відмітити агенцію UkrBrand, котра три роки поспіль складає рейтинг 50 кращих національних брендів. Не менш цікавими є результати дослідження видання «Галицькі контракти», що починаючи з 2004 року реалізує проект «ГВардія» Рейтинг корпоративних брендів».

Результати. Викладене дає змогу перейти до детального аналізу результатів досліджень щодо оцінки брендів вітчизняними агенціями. Серед лідерів брендів України, за версією щорічного рейтингу Гвардії корпоративних брендів [1; 2], до 200 найдорожчих вітчизняних брендів у 2009 році увійшли 52 представники ринку харчових продуктів, що на 20

брендів менше ніж попереднього року. Інформація щодо присутності брендів підприємств харчової промисловості у рейтингу корпоративних брендів України за 2009 рік надана у таблиці 1.

Таблиця 1

Рейтинг найдорожчих корпоративних брендів
харчової промисловості України

№/№	Позиція у рейтингу брендів країни	Вартість бренду 2009р., іке.грн	Назва корпоративного бренду	Компанія	галузь
1	7	2316,621	Оболонь	Оболонь, ЗАТ	пивобезалкогольна
2	10	2003,723	Roshen	Кондитерська корпорація «Roshen»	кондитерська
3	15	1814,711	Kraft Foods	Kraft Foods Україна	кондитерська
4	19	1483,154	Славутич	ПБК «Славутич», ЗАТ	пивобезалкогольна
5	22	1430,097	Конти	Група «Конти»	кондитерська
6	29	1156,524	Sandora	Сандора, ТОВ	пивобезалкогольна
7	33	1063,245	Nemiroff	Nemiroff холдинг	лікерогорілчана
8	40	920,469	АВК	АВК, ЗАТ	кондитерська
9	52	624,449	Коктебель	Завод марочних вин та коньяків «Коктебель», ЗАТ	ікоро-горілчана
10	54	589,261	Союз-Виктан	Група компаній «Союз-Виктан»	лікерогорілчана
11	56	557,454	Vitmark-Ukraine	Витмарк-Україна, СП ТОВ	пивобезалкогольна
12	59	531,869	Наша Ряба	Миронівський хлібопродукт, ВАТ	м'ясопереробна
13	69	452,560	Гаврилівські курчата	Комплекс Агромакс, ЗАТ	м'ясопереробна
14	78	383,978	Київхліб	Київ хліб, АТ	хлібопекарська
15	86	311,380	Житомирські ласощі	Житомирські ласощі, ЗАТ	кондитерська
16	88	300,461	Чумак	Чумак, ЗАТ	масложирова
17	89	300,256	Галичина	Галичина, ЗАТ	молочна
18	90	293,419	Шустов	Одеський конячний завод, ЗАТ	лікерогорілчана
19	92	273,985	Верес	Агроекопродукт, ЗАТ	масложирова
20	98	254,066	Львівське	Львівська пивоварня, ВАТ	пивобезалкогольна
21	101	238,442	Дніпровські курчата	Птахокомбінат «Дніпровський», ЗАТ	м'ясопереробна
22	108	206,899	КЗШВ	КЗШВ «Столичний», ЗАТ	лікерогорілчана
23	109	202,521	Рудь	Житомирський маслозавод	молочна
24	110	201,698	Златогор	Золотоношський лікоро-горілчаний завод «Златогор», ТОВ	лікерогорілчана
25	112	197,604	Олейна	Дніпропетровський масло екстракційний завод, ЗАТ	масложирова
26	114	193,372	Бісквіт-Шоколад	Корпорація «Бісквіт-Шоколад»	кондитерська
27	118	171,781	Славянские сыри	Гадячсир, ЗАТ	молочна
28	120	160,277	Славія	Пологовський масло екстракційний завод, ЗАТ	масложирова
29	121	159,127	Artyomovsk Winery	Artyomovsk WineryАртемівський завод шампанських вин «Artyomovsk Winery», ЗАТ	лікерогорілчана
30	122	157,399	Росинка	Росинка, ВАТ	пивобезалкогольна
31	123	153,427	Люстдорф	Люстдорф, ТОВ	молочна
32	130	137,243	Домінік	Полтавакондитер, ВАТ	кондитерська
33	135	125,055	Французький бульвар	Одесавінпром, ЗАТ	лікерогорілчана
34	137	116,864	злагода	Комбінат «Придніпровський»	молочна
35	138	116,796	Ятрань	М'ясокомбінат «Ятрань», ВАТ	м'ясопереробна
36	139	116,651	Кременчукм'ясо («Фаро»)	Кременчукм'ясо, ВАТ	м'ясопереробна
37	141	109,494	Глобіно	Глобинський м'ясокомбінат, ВАТ	м'ясопереробна
38	143	104,625	Ідекс	Індекс, ВАТ	м'ясопереробна

Продовження табл.1.

39	155	84,793	Олком	Київський маргариновий завод, ВАТ	масложирова
40	156	84,575	Біола	Ерлан, ЗАТ	пивобезалкогольна
41	160	81,740	Луганські делікатеси	Луганський м'ясокомбінат, ЗАТ	м'ясопереробна
42	168	66,160	Вінніфрут	Вінніфрут, ВАТ	пивобезалкогольна
43	169	65,898	Авіс	Авіс, ТОВ	масложирова
44	172	61,997	Сонячна долина	Одеський масложировий комбінат, ВАТ	масложирова
45	173	61,196	Торчин	Волинь холдінг, ВАТ	масложирова
46	174	57,092	Молочник	Молочник, ВАТ	молочна
47	177	53,980	Шостка	Шосткінський міськмолкомбінат, ВАТ	молочна
48	180	50,881	Славія	Баштанський сир завод, ВАТ	молочна
49	188	41,909	Моліс	ПО Моліс, ТОВ	молочна
50	190	39,003	Одеса	Одесакондитер, ЗАТ	кондитерська
51	195	36,939	Галактон	Галактон, ВАТ	молочна
52	200	27,835	Світоч	Nestle Україна, ТОВ	кондитерська

Згруповано автором на підґрунті даних [2]

Також слід відмітити, що група брендів харчових продуктів за результатами проведених розрахунків у 2008 була найбільш чисельною та складала 36% серед лідерів рейтингу (рис.1).

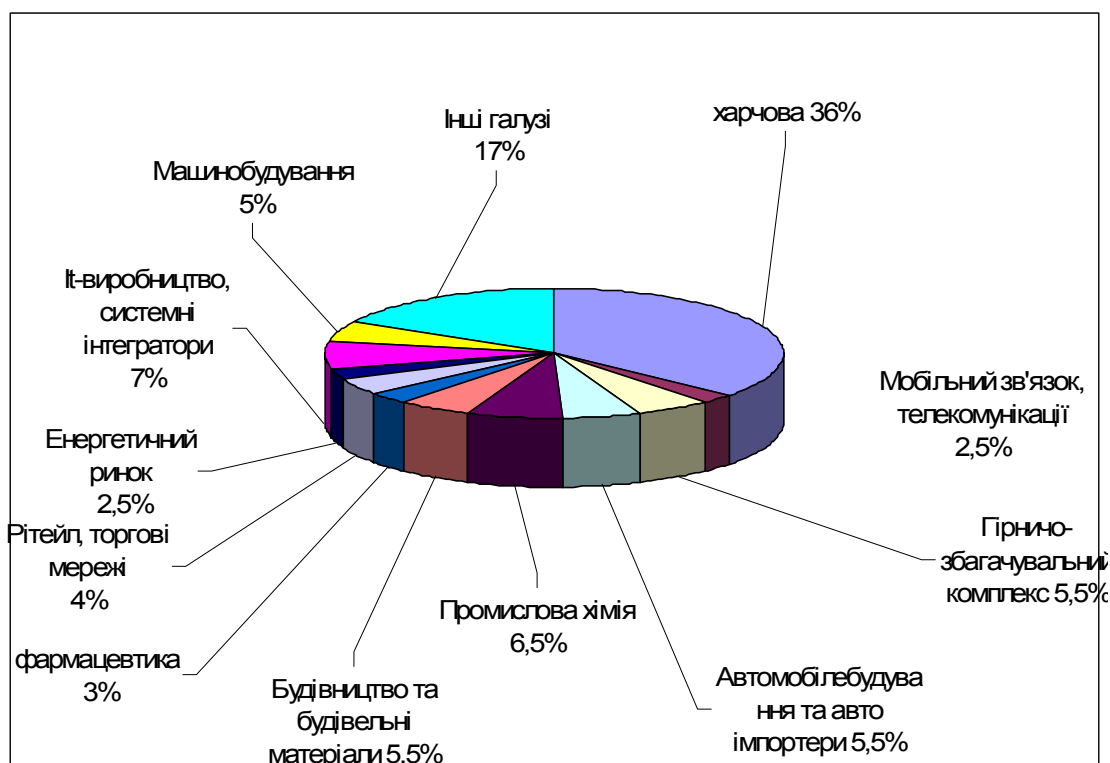

Рис.1 Структура брендів лідерів рейтингу за галузями, 2008 рік

Відповідно до результатів 2009 року частка брендів харчової промисловості хоча й скоротилася до 26%, однак, залишила за собою позиції лідера в порівнянні з іншими галузями (рис.2).

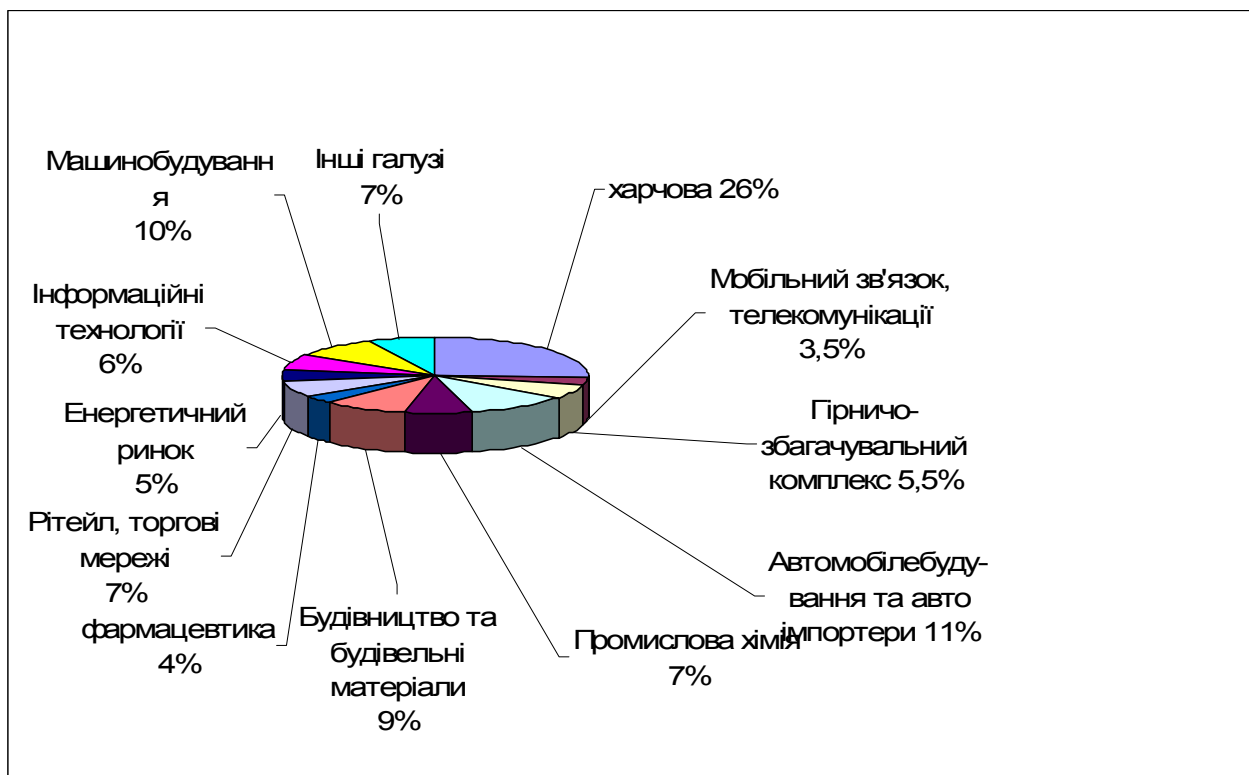

Рис.2 Структура брендів лідерів рейтингу за галузями, 2009 рік

В той же час, необхідно наголосити на змінах у вартості брендів, за результатами 2008 року сукупна вартість брендів харчової промисловості була оцінена у 35576,0 млн грн.

Таким чином, сукупна вартість 72 брендів підприємств харчової промисловості складала 21,9% від загальної вартості 200 найдорожчих національних брендів 2008 року (рис.3).

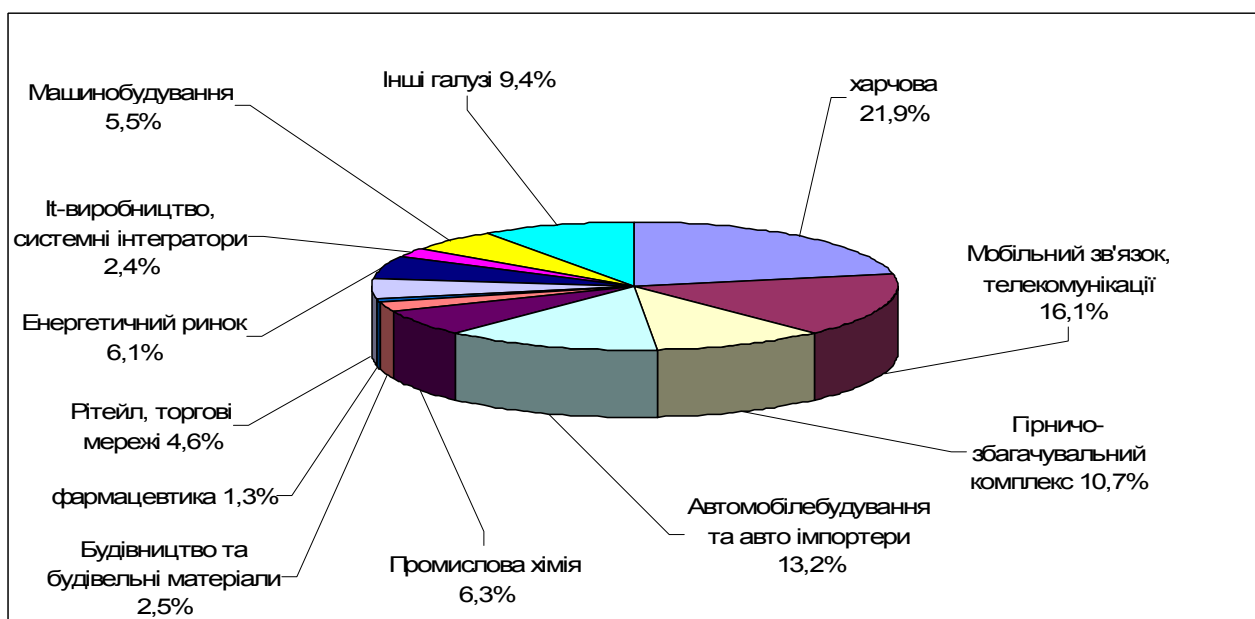

Рис.3 Структура сукупної вартості брендів за галузями, 2008 рік

Відповідно до оцінки 2009 року вартість 52 брендів лідерів рейтингу склала 20745 млн грн. Таким чином, сукупна вартість брендів підприємств харчової промисловості відповідає частці у 15,1% від загальної вартості лідерів рейтингу 2009 року (рис.4).

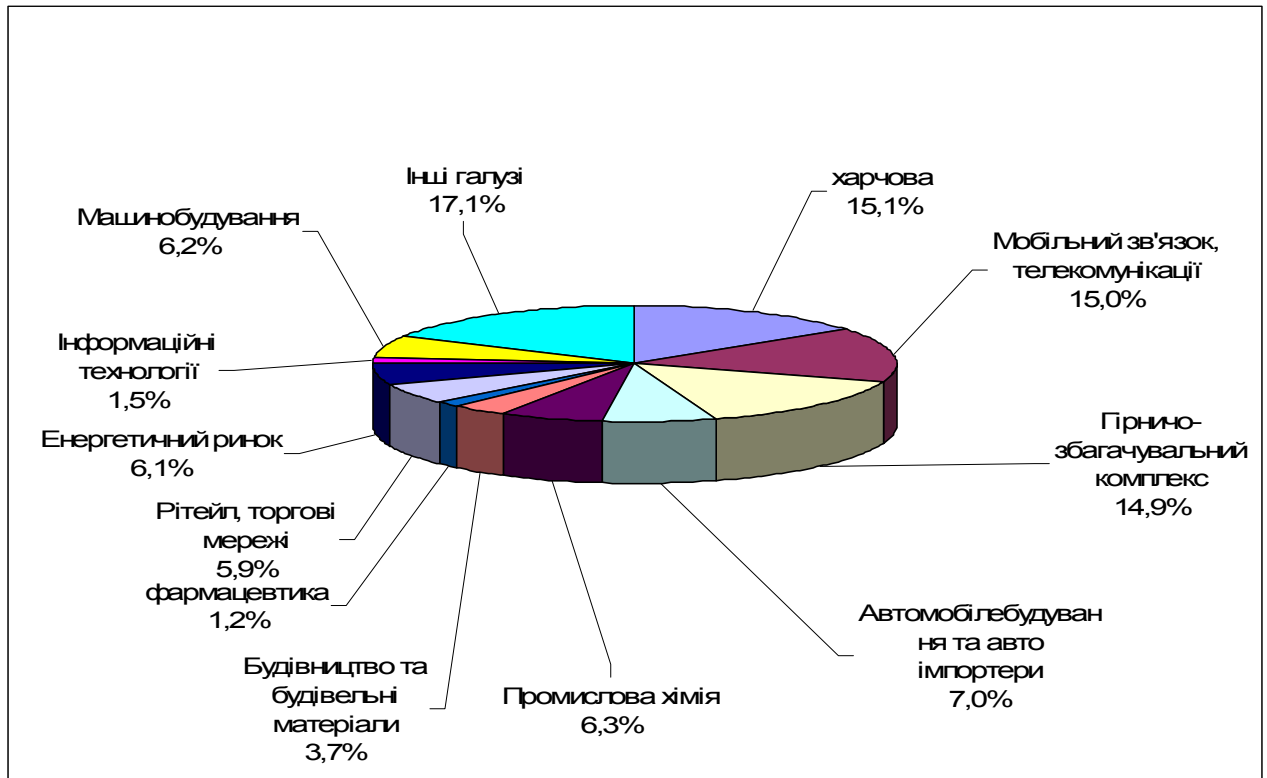

Рис.4 Структура сукупної вартості брендів за галузями, 2009 рік

За результатами рейтингу «Гвардії брендів» та розрахунками автора, підприємства харчової промисловості є лідерами по кількості використання брендів на ринку. Уваги потребує аналіз особливостей брендів для окремих галузей харчової промисловості (табл.2.).

У 2008 році лідером за кількістю брендів є молочна промисловість: 16 брендів підприємств увійшли до 200 найкращих брендів України, друге місце займає пивобезалкогольна галузь з 14 брендами у списку лідерів, третю позицію посідає олієжирова, що представлена 12 брендами, кондитерська промисловість, маючи 11 брендів, займає четверту позицію, п'ятий результат - 9 учасників рейтингу демонструє алкогольна промисловість, на шостому місці (7 брендів) м'ясопереробна галузь, завершує список хлібопекарська промисловість - 3 учасники рейтингу.

Таблиця 2

Структура брендів підприємств
харчової промисловості

Галузь	2008				2009			
	К-сть брендів		Вартість		К-сть брендів		Вартість	
	Од.	%	Млн. грн	%	Од.	%	Млн.грн	%
Пивобезалко-гольна	14	19,5	12937,914	36,4	8	15,4	6075,953	29,3
Кондитерська	11	15,3	5761,227	16,2	9	17,3	6877,823	33,2
Лікерогорілчана	9	12,5	6029,433	17,0	8	15,4	3263,153	15,8
М'ясопереробна	7	9,8	4633,072	13,1	8	15,4	1752,177	8,5
Хлібопекарська	3	4,0	555,733	1,6	1	1,8	383,978	1,9
Молочна	16	22,2	2794,797	7,8	10	19,3	1185,650	5,8
Олієжирова	12	16,7	2863,835	7,9	8	15,4	1206,211	5,5
Харчова	72	100	35576,000	100	52	100	20744,945	100

У 2009 році лідером кількісного аналізу є молочна промисловість: хоча кількість учасників рейтингу найкращих корпоративних брендів скорочується з 16 до 10 брендів, на друге місце з четвертого підіймається кондитерська галузь з 9 брендами у списку лідерів, наступні чотири місця розподіляють між собою: пивобезалкогольна, лікерогорілчана, м'ясопереробна та олієжирова галузі представивши до рейтингу по 8 брендів кожна, завершує список хлібопекарська промисловість з 1 учасником рейтингу.

Слід також зауважити, що кількісний показник присутності харчових брендів у рейтингу 2009 року, в порівнянні до показників 2008 року, знизився на 20 учасників. Лише м'ясопереробна галузь продемонструвала кількісне зростання, збільшивши свою присутність на одну позицію, всі інші галузі значно втратили.

Лідруючі позиції займає пивобезалкогольна галузь з часткою у 36,4%, що складає більше третини від загальної вартості брендів. На другому

місці алкогольна промисловість з показником у 17%, третє місце посідає кондитерська зі значенням у 16,2%, четверта позиція належить м'ясопереробній – 13,1%, п'ята позиція дісталась олієжировій – 7,9%, на шостому місці опинилася молочна галузь – 7,8%, останнє місце посідає хлібопекарська галузь з часткою у 1,6%.

За результатами 2009 року лідируючі позиції займає кондитерська промисловість з часткою у 33,2%, що складає третину сукупної вартості брендів підприємств харчової промисловості. На другому місці пивобезалкогольна промисловість з показником у 29,3%, третє місце посідає лікерогорілчана зі значенням у 15,8%, четверта позиція залишається за м'ясопереробною, однак, частка скорочується до 8,5%, на п'яту позицію підіймається молочна промисловість з показником у 5,8%, на шостому місці опиняється олієжирова галузь – 5,5%, останнє місце як і минулого року посідає хлібопекарська галузь з часткою у 1,9%.

За розрахунками середнього показника вартості бренду вітчизняних підприємств харчової промисловості у 2008 та 2009 роках можна зробити висновок щодо змін у вартості брендів (табл.3).

Таблиця 3

Оцінка середнього показника вартості бренду
за галузями харчової промисловості

Галузь	2008 рік			2009 рік		
	Кількість брендів	Сукупна вартість, млн.грн.	Середній показник	Кількість брендів	Сукупна вартість, млн.грн.	Середній показник
Пивобезалко-гольна	14	12937,914	924,150	8	6075,953	759,495
Кондитерська	11	5761,227	523,751	9	6877,823	764,203
Лікерогорілчана	9	6029,433	669,938	8	3263,153	407,895
М'ясопереробна	7	4633,072	661,869	8	1752,177	219,023
Хлібопекарська	3	555,733	185,245	1	383,978	383,978
Молочна	16	2794,797	174,675	10	1185,650	118,565
Олієжирова	12	2863,835	238,653	8	1206,211	150,777
Харчова	72	35576,000	494,113	52	20744,945	398,942

За показником середньої вартості у 924,15 млн.грн. найдорожчим у 2008 році був бренд пивобезалкогольної промисловості, друге місце зайняв представник лікерогорілчаної галузі з вартістю 669,938 млн.грн., третя позиція була представлена брендом м'ясопереробної галузі вартістю у 661,869 млн.дол.

У 2009 році лідером за показником середньої вартості є бренд кондитерської промисловості, середня вартість якого складає 764,203 млн.грн. Другу позицію займає пивобезалкогольний бренд вартістю 759,49 млн.грн, на третьому місці бренд, що представляє алкогольну продукцію з вартістю у 407,895 млн.грн.

Слід зауважити, що найменша середня вартість бренда характерна для молочної галузі: 174,675 грн.дол. у 2008 році та 118,565 млн.грн. у 2009 році відповідно. Середній показник вартості брендів по харчовій промисловості сягає 494,113 млн.грн. у 2008 році та 398,942 млн.грн. у 2009 році.

Висновки. Проведений аналіз свідчить про актуальність дослідження брендінгу в Україні та значний вплив кризових явищ на розвиток корпоративних брендів харчової промисловості, представники якої склали третину у 2008 році та чверть у 2009 році рейтингу корпоративних брендів України.

СПИСОК

- 1.Рейтинг самых дорогих украинских брендов //ГВардия .- 2008 .-32-41
- 2.Рейтинг самых дорогих корпоративных брендов //ГВардия .- 2009 .-26-33